

Forfatter: Kingo, Thomas

Titel: Mindedigt over Vitus Bering 1675

Citation: Kingo, Thomas: "Mindedigt over Vitus Bering 1675", i Kingo, Thomas: *Samlede skrifter 1*, udg. af Hans Brix ; Paul Diderichsen ; F.J. Billeskov Jansen , Munksgaard, 1939-74., s. 150. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kingo01val-shoot-workid82339/facsimile.pdf> (tilgået 15. maj 2021)

Anvendt udgave: Samlede skrifter 1

Sørgeligst Eftertænkende

paa den

Ædle, Høysiise, Høylærde og Viitberømte nu Sal. Mand

Vitus Bering

5 Hans Kongl. May^{ts} Fordum Høybetrode Assessor udi Høyeste Ræt
og *Cancellie Collegio*, og Kongelig Historiskriver

Hans dødelig afgang.

(† 20. Maj 1675).

- 343 K Om nu *Veltalenhed*, om ellers du Kanst tale
10 For hick og hule-suck! og kanstu ey da svale
Din store hiertesorg med øynes salte flood,
Og væd det Saar som ey har ellers anden bood!
Hyyl sammen ald din floch af lærde folckis skare,
Stat under sørge floor din Sorrig at forklare,
15 Om du en bedre Søn, end *Bering*, haver mist,
Fra først du tugted med din frugtsom ave-qvist.
Har du saa mangan Søn udj dit skiød opammed,
Som dine rige bryst for Kundskabs flod har Krammed,
Og drucket Himlens Dug i deris blomster-aar,
20 Og af dit fylde-horn, faat mangan sukker taar.
Kald frem den beste Mand der nogen tiid optraade
Paa Verdens tale-plads, med tungens hunning-odde,
Lad ham beklage det (om det noch Klages kand)
At *Bering* hand er død ud af vort *Cimber*-land.
25 O død forbistred død! dit dræbe *Regimente*,
Som fra hint æble-træ i Paradiis du hente,
Det strecker sig forlangt, forbreed du fingren gjør
Og sigter ofte did som du slet intet bør!

Tekstgrundlag: Coll 4° 538 I S. 342 ff.

Var det ey nock at du med Slange-brod og brille
 Det første Verdens par med livet kunde skille?
 Men for et daarligt bid i dend forbudne frugt
 Forgive hver og een med Helved stanck og lugt!
 Gack, gamle Lurefas, stryg af din orme-pande 5
 Din giftig giernings sved, og om end du vilt blande
 Din bærmesure skaal med idel grumße gift,
 Som er til hver og en foruden forskiel skift.
 Dog haaber vi at see i dit udhuled øye
 En u afstrøgen skam, du skalt omsider bøye 10
 Dit beenrads vaaben ned imod den ævig grav,
 Naar vi er seylet vel forbi dit sorte hav!
 Siig dog om ellers du for ubluhed Kand sige
 Hvordan din daane-damp saa nær tør Himlen stige,
 At og den Siæl som har Guds rette stempel paa 15
 Skal qualmes ud, og fra sin Kiere bolig gaa.
 Tenck dog hvad du har giord, i det du vilde støde 344
 Vor lærde *Bering* hen, til andre dine døde,
 Som hafde Himlen selv, og alle Kongers skiold
 Fra *Dan* til *Christian*, til leve-værn og vold! 20
 Har hand fra Døden frelst vor lange Konge-roode
 Til *Fridrichs* arve-spiir udj hans tiider groode,
 Og skal hand smage dog dend beske dødsens skaal,
 Og fattes ind i et syv fodet spade-maal!
 Hvad vil du gamle *Rom* om dette død-fald tæncke? 25
 Vil du ey paa hans Grav en græde-draabe stencke,
 At hand dend Jydsche Giest, som alt dit boo-fæ fick
 Af ald din tale-Kunst, har drucket dødsens drick.
 Kom lærde *Græcheland* og leg din Kundskab sammen
 Med *Rom* dit skoole barn, og henter Roode-stammen 30

Af eders Viisdoms træ, seer om dets frugt og safft
 Ey i vor *Bering* har den rette Kiern og Kraft?
 Lad kun *Homerus* af sin Fyrste-stiil at skrive
 Tilbørlig ære faa, og slet forgyldet blive!
 5 Lad selv *Demostenes* for tale-færdighed
 Optrine uden anck til ærens top og meed;
 Lad svadsig *Cicero* sit føde-maal opløfte
 Fra sine fædres stiil, langt over bierge Kløfte.
 Lad ogsaa *Maro* dend høysinded dicte Mand
 10 Den ære naae at med ham ingen hamlis kand:
 Mens lad dem samptlig ind udj vor Jylland kiige
 Og om dend *Viborg Søn, Nafnkundig Bering*, sig
 En ræt u-galded Dom, de skal bekiende frit,
 Hans tanche, tunge, pen gich dennem over tiit!
 15 Hvad saae dig Jord, med ald din Frugte-riige grøde,
 Hvor paa dig Himlen gav et saa langvarigt skiøde,
 Ar du fornegted saa en liden frugt og frøe,
 At hindre det, at ey vor *Bering* schulde døe?
 Betænck hvor tiit band dig med mund og Pæn har Æret,
 20 Og ydt dig skyldig tack for det du hannem næred,
 345 Din Karde-tidfel ham saa høyt i tanche stood
 Som beste roofer og Viinranckens drue-blood!
 Saa stind var aldrig Torn, saa brendsom ingen Nelde
 Saa Klam var burren ey, de fick jo dog at gielde
 25 Udj hans skabers priis, hans pen det magte saa,
 At mand een Roße sich udaf en Krage-taa.
 Hvi vilde du da ey en plante ham forunde
 Hvor ved hans ædle blood sig lindring finde kunde
 At sammen stemme med hans Himmel gifne siæl
 30 Og hindre Kraftelig dend dødfbens trycke pæl!

Ach! Ach! hvor god een deel af gammel Tro og love,
Gaar med vor *Bering* nu i Mørket hen at sove,
Og Verden har igien oppaa sin samle-loo,
Kun skælde løfter og løsagtig avne-troo!
Far vel da *ædle Siæl*, det vil vi om dig sige:
Du død' og efterlood ieg veed ey hvem din lige!
I alle Lærdes mund, saa længe verden staar,
Nyt liv og mæle du med ævig ære faar.

5